

אמללה יולדת השבעה

סימני פיטרס Source Sheet by

ירמיהו ט"ו:א'-כ"א

(א) ויאמר יהוה אלי אם יעמל משה ושמואל לפני אין נפשי אל העם הזה שלח מעל פני ויצאו: (ב) והיה כילאמרו אליך אנה נצא ואמרת אליהם כה אמר יהוה אשר למות ואשר לחרב ואשר לחרב ואשר לרעב ואשר לשבי לשבי: (ג) ופקדתי עליהם ארבע משפחות נאם יהוה את החרב להרג ואת הכלבים לסחב ואת עוף השמים ואת בהמת הארץ לאכל ולהשחית: (ד) ונתתם (לזועה) [לזעוה] לכל ממלכות הארץ בגלל מנשה בן יחזקיהו מלך יהודה על אשר עשה בירושלם: (ה) כי מי יחמל עליך ירושלם ומי יגוד לך ומי יסור לשאל לשלם לך: (ו) את נטשת אתי נאם יהוה אחר תלכי ואט את ידי עליך ואשחיתך נלאיתי הנחם: (ז) ואזרם במזרה בשערי הארץ שבלתי אבדתי את עמי מדרךיהם לוא שבו: (ח) עצמו לי אלמנותו מחול ימים הבאתי להם על-אם בחור שרד בצהרם הפלתי עליה פתאם עיר ובהלות: (ט) אמללה יולדת השבעה נפתה נפשה (באה) [בא] שמשעה בעד יומם בוששה וחרפה ושאריתם לחרב אתן לפני איביהם נאם יהוה: {ס}

(י) אוי-לי אמי כי ילדתני איש ריב ואיש מדון לכל הארץ לא נשיתי ולא נשו-
בי בלה מקללוני: {ס}

(יא) אמר יהוה אם לא (שרותך) [שריתך] לטוב אם-לוא & הפגעתני בה בעת רעה ובעת צרה את-האיב: (יב) הירע ברזל & ברזל מצפון ונחשת: (יג) חילך ואוצרותיך לבז אתן לא במחיר ובכל-חטאותיך ובכל-גבוליה: (יד) והעברתי את-איביך בארץ לא ידעת כי-אש קדחה באפי עליכם תוקד: {ס}

(טו) אתה ידעת יהוה זכרני ופקדני והנקם לי מרדפי אל-לארץ אפה תקחני ויע שאתי עליך חרפה: (טז) נמצאו דבריך ואכלם ויהי (דבריר) [דברך] לי לששון ולשמחת לבבי כי-נקרא שמך עלי יהוה אלהי צבאות: {ס}

(יז) לא ישבתי בסוד-משחקים ואעלו מפני ידך בדרך ישבתי כיועם מלאתני: (יח) למה היה כאבי נצח ומפתי אנושה מאנה הרפא הלו תהיה לי כמו אכזב מים לא נאמנו: {ס}

(יט) לְכֹן כֹּה־אָמַר יְהוָה אִם־תָּשׁוּב וְאֲשִׁיבָךָ לִפְנֵי תַעֲמֹד וְאִם־תּוֹצִיא יָקָר מְזוּלָל כִּפִּי תִהְיֶה יָשׁוּבוּ הַמָּה אֵלֶיךָ וְאַתָּה לֹא־תָשׁוּב אֵלֵיהֶם: (כ) וּנְתַתִּיךָ לְעַם הַזֶּה לְחֹמֶת נְחֹשֶׁת בְּצוּרָה וְנִלְחַמְנוּ אֵלֶיךָ וְלֹא־יִוָּכְלוּ לָךְ כִּי־אַתָּה אָנֹכִי לְהוֹשִׁיעַךָ וּלְהַצִּילָךָ נְאֻם־יְהוָה: (כא) וְהִצַּלְתִּיךָ מִיַּד רָעִים וּפְדִיתִיךָ מִכַּף עֲרָצִים: {ס}

רש"י על ירמיהו ט"ו:א'

(א) משה ושמואל. שניהם נזקקו לבקש רחמים על ישראל ומתחלה החזירו למוטב ואח"כ התפללו עליהם ולא עלה בלבם להשיב אפי עד שהחזירו למוטב, משה שימו איש חרבו וגו' (שמות ל"ב:ל') ויזר על פני המים וגו' (שם) ואח"כ אעלה אל ה' אולי אכפרה, שמואל במצפה ויסירו בני ישראל את הבעלים (שמואל א ז':ה') ואח"כ קבצו את כל ישראל המצפתה ואתפלל עליכם (שם) אתה אינך יכול להשיבם אלי לכך אל תתפלל עליהם:

רד"ק על ירמיי ט"ו:א'

(א) ויאמר ה' אלי. למה תרבה בתפלה לפני כי אם יעמוד משה ושמואל לפני בתפלה שהיו גדולים ממך אם יעמדו הם לפני אין נפשי אל העם הזה, נפשי ר"ל רצוני כמו אל תתנני בנפש צרי וזכר משה ושמואל שהיו לויים ונביאים והגדול שבנביאים אחר משה רבינו היה שמואל וכן אמר משה ואהרן בכהניו ושמואל בקוראי שמו ונאמר כי נאמן שמואל לנביא לה' ונאמר ולא הפיל מכל דבריו ארצה:

מלבי"ם על ירמיהו ט"ו:א'

(א) ויאמר ה', ה' השיב לו, שכבר נתחתם גזר דינם ולא יועיל עוד שום תפלה, אף שיעמד משה ושמואל לפני, שהם היו קוראים תמיד בעד ישראל והשיבו את הגזרה, זה היה בעוד שהיה נפשי ורצוני אליהם, שהגם לפני היו פנים של זעם נפשי היה לרצון, אבל עתה נקעה נפשי מהם, לכן שלח מעל פני ויצאו לגולה, כבן סורר שאביו דחפו מביתו:

רש"י על ירמיהו ט"ו:ב'

אשר למות וגו'. כל המאוחר בפ' קשה מחבירו חרב קשה ממות מיתת חרב מנוולת ומיתה על מטתו אינה מנוולת וכן הוא אומר (תהילים קט"ז:ט"ו) יקר בעיני ה' המותה לחסידי רעב קשה מחרב שזה מצטער וזה אינו מצטער וכן הוא אומר טובים היו חללי חרב מחללי רעב שבי כולהו איתנהו בגוה:

ילקוט שמעוני על נ"ך רצ"ג

ואזרם במזרה בשערי הארץ, זהו שאמר הכתוב ואתכם אזרה בגוים זו מדה קשה לישראל שבשעה שבני המדינה גולים כלם למקום אחד והם רואים זה את זה מתנחמים, ואתם אין אתם כן אלא עתיד אני לזרות אתכם בין אוה"ע כאדם שזורה שעורים במזרה ואין אחד מהם דבקה לחברתה שנאמר ואזרם במזרה:

פסיקתא רבתי כ"ו

אמר ירמיהו כשהייתי עולה לירושלים נטלתי עיני וראיתי אשה אחת יושבת בראש ההר לבושיה[שחורים ושערה סתור צועקת מבקשת מי ינחמנה ואני צועק ומבקש מי ינחמני קרבתי אצלה ודברתי עמה ואמרתי לה אם אשה את דברי עמי ואם רוח את הסתלקי מלפני ענתה ואמרה לי אינך מכירני אני היא שהיו לי שבעה בנים יצא אביהם למדינת הים עד שאני עולה ובוכה עליו הרי שניבא ואמר לי נפל הבית על שבעה בנייך והרגם איני יודע על מי אבכה ועל מי אסתור שעריי עניתי ואמרתי אין אתה טובה מן אמי ציון והיא עשויה מרעית לחיות השדה ענתה ואמרה לי אני אמך ציון אני היא אם השבעה שכן כתב אומללה יולדת השבעה (ירמיה ט"ו ט') אמר לה ירמיה דומה מכתך למכתו של איוב...